

5296

Ottende Søndag efter Trinitatis 1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46, fasc. 36, udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

8 ms, 2. august 1846

8de Søndag efter Trinitatis 1846

Hellige Gud-Fader! – Dit Ord er Sandhed! Dit Ord til os er Aand og Liv! – Troens Ord, som maa høres! ja, Himmelske Fader! lad os baade høre og iværksætte Dit Ord, saa vi maae ligne den forstandige Mand, der grundmurede sit Huus paa en Klippe, saa det trodsede baade Stormen og Strømmen! Lad, med eet Ord, Din Søns Huus paa Klippen ogsaa være vores, til vi indgaae i Dit eget Huus paa de evige Høie! Gjør det ved Din Helligaand i Vorherres Jesu Navn: Fadervor! Du, som er i Himlene!

Vogter eder for de falske Propheter, som komme til eder i Faareklæder, men er indvortes glubende Ulve!

Naar vi nuomstunder for Alvor gientage denne Herrens Advarsel, da maae vi være belavede paa, at Mange vil finde det meget ubetimeligt, dels fordi man nu sædvanlig kun leer ad alle Propheter, de Sande saavel som de Falske og dels fordi det netop er os selv, vi Evangeliets Tjenere efter gammel Stil, som Man nu sædvanlig kalder falske Propheter i Faareklæder; men hverken det Ene eller det Andet maa afholde os fra at gientage Herrens Advarsel, som vi maae være visse paa, er aldrig overflødig, og som vi kan see, baade nu og herefter er saare nødvendig.

Var det virkelig sandt, at man i vore Dage foragtede alle Propheter, baade sande og falske, da behøvedes vist nok Herrens Advarsel i Dagens Evangelium ikke længer, men da nyttede det jo heller slet ikke at tale om de Ting, som høre til Guds Rige, thi vor Tale derom maa nødvendig være prophetisk ikke blot for Børnene og de Fremmede, som endnu ikke af

8de Søndag efter Trinitatis 1846

egen Erfaring kiende Herren, men ogsaa for alle de Troende, thi, som Apostelen siger: haabede vi paa Christus blot i dette Liv, da var vi de elendigste af alle Mennesker, saa det er kun ved Forudsigelsen af den tilkommende Herlighed, vi blive istand til at bære den nærværende Tids Pinagtighed og trøste os over Savnet af vor høieste Glæde.

Men det er ikke sandt, at man nu foragter alle Propheter og al Spaadom, det er kun sandt, at Mængden er mere tilbøielig til at høre efter de falske end efter de sande Propheter, men det Samme var jo Tilfældet baade i Israels Propheters og i Christi Apostlers Dage, og skulde det nu være Tilfældet i større Grad, da fulgde jo kun deraf, at vi saameget des ivrigere skulde advare vore Tilhørere for de falske Propheter, som komme i Faareklæder, men ere indvortes glubende Ulve.

Det Andet, at vi selv af Mange kaldes falske Propheter, det er vist nok sandt, men lade ikke engang de falske Propheter sig afskrække, naar de kaldes med deres rette Navn, hvorledes skulde da de Sande lade deres Mund stoppe med Skiældsord, der kun gjør dem Skam, som bruge dem, og skade igrunden ogsaa dem alene, da sande Prophe-ter altid maae have Sandhedens Aand med sig, der vel kan bespottes men aldrig overdøves og aldrig forhindres fra at give sine Redskaber Vidnesbyrd hos alle dem, som er af Sandhed.

Derfor m. V. vogter eder for de falske Propheter, som komme til eder i Faareklæder, men ere indvortes glubende Ulve, og det vil ikke være eder vanskeligt at kiende dem, naar I lægge Herrens Ord i Dagens Evangelium paa Hjerte: ikke enhver, som siger Herre, Herre

8de Søndag efter Trinitatis 1846

til mig skal komme ind i Himmeriges Rige, men hvem der gør min Faders Villie, som er i Himlene!

Heraf følger nemlig at baade de er falske Propheter i Faareklæder, som sige man kan komme i Himmeriges Rige uden at gjøre den Himmelske Faders Villie, og de, som sige, man kan gjøre den Himmelske Faders Villie uden at kalde Jesus Herre.

Disse er vist nok ikke de eneste falske Propheter, de er ikke engang de Fleste i vore Dage, thi de Fleste veed vi nok, er dem, som falskelig spaae, at jo mindre man tænker og troer paa Gud og Hans Rige, jo bedre man kan glemme Gud over sig selv, Himlen over Jorden, og Evigheden over Øieblikket, des roligere, gladere og lykkeligere bliver man. Ja disse falske Propheter møde vi nuomstunder paa alle Gader og Stræder, og det er desværre dem, der har de fleste Tilhørere, men det er ikke dem, Herren advarer imod i Dagens Evangelium, thi det var Synd at sige, de komme i Faareklæder, de komme netop som glubende Ulve, efter Psalmistens Ord: deres Strube er en aaben Grav, ja, en gabende Afgrund, saa de kan Ingen bedrage uden hvem der vil bedrages, stopper selv deres Øren for Samvittighedens Røst og lukker deres Øine for den bundløse Afgrund, de aabenbar gaae imøde, som er uden Gud i Verden, og skal dog om en liden Stund skilles fra den Verden, de forgude og stilles for deres Skaber, den retfærdige Gud, som de enten har fornægtet eller dog foragtet.

8de Søndag efter Trinitatis 1846

De falske Propheter derimod, som tale smukt om Himmeriges Rige, om Forkrænkeligheden af alt det Jordiske, Forgængeligheden af alt det Timelige, den dybe Fred, det klare Lys og den fuldkomne Glæde i de evige Boliger og drage derved alle deres Hjerter til sig, som føle, det ikke nytter et Menneske, om han vandt al Verden, naar han tabde sin Sjæl, de, som gjør det, men *forfalske* Guds Ord om Livets Vei, det er de falske Propheter i Faareklæder, og det er i Christenheden dem, der enten spaaer Folk Guds Rige og den evige Salighed *uden* Vorherre Jesus Christus, eller spaaer dem, at Vorherre Jesus Christus vil gjøre dem salige midt i deres Ugudelighed, naar de kun raabe Herre, Herre!

De Første, som indbilde Folk, de godt kan blive salige uden Jesus Christus, de er aabenbar nu de Talrigste, selv naar man regner dem fra, som slet ikke veed hvad de siger eller gjør, og som da ikke er falske Propheter, men kun blinde Veiledere, det er de Talrigste, thi dertil høre ogsaa de, der vel løfte Jesus til Skyerne som en stor Viismand og Helgen, men fornægte i ham Herren, som os kiøbde, og vil indbilde Menneskene, at Jesus Christus tænkte og talde ligesom de, ja beraabe sig falskelig paa Hans Ord i Dagens Evangelium: ikke Enhver, som siger Herre, Herre til mig, skal komme ind i Himmeriges Rige, men hvem der gjør min Faders Villie, som er i Himlene, som om han dermed havde sagt, det var det Samme, enten de kaldte ham Herre eller ikke, da de godt uden det kunde gjøre den Himmelske Faders Villie.

Ja, det opfyldes klarlig nu hvad Ap[ostlen] Peder siger: ligesom der var falske Propheter blandt Folket, saaledes skal der være falske Lærere blandt eder, som indføre fordærvelige Sekter og nægte den Herre, som dem kiøbde.

8de Søndag efter Trinitatis 1846

Disse falske Propheter er de talrigste og de besværligste, men det er endnu ikke de Farligste, det seer vi let, naar vi besinder os paa hvem det er der taler og hvem der tales til, naar Jesus siger: vogter eder for de falske Propheter, thi denne *Jesus* sagde jo udtrykkelig til sine Disipler: I kalder mig Herre og Mester og I gjør vel, thi jeg er det, ja han siger jo ikke blot at Menneskens Søn er en Herre selv over Sabbaten, men han beraaber sig paa Davids Ord, som drevet af Guds Aand kaldte ham Herren i høieste Forstand, sigende: Herren sagde til min Herre: sid ved min Høirehaand, mens jeg lægger alle dine Fiender under din Fodskammel, og det er jo sine Disipler, *Jesus* advarer for de falske Propheter, altsaa dem, der troe med Apostlerne at han er den levende Guds Søn og har det evige Livs Ord, ja, dem som troe, hvad vi alle bekiende, at Jesus Christus er Gud-Faders eenbaarne Søn, vor Herre.

Naar derfor denne Jesus siger til sine Disipler: *ikke enhver*, som siger: Herre, Herre til mig, skal indkomme i Himmeriges Rige, da er det soleklart, han mener kun, der vil mere til end et Mundsveir, der hører til at gjøre hans Himmelske Faders Villie, som

ogsaa er hans Villie, som han siger strax derpaa, hvem der hører mine Ord og sætter dem i Værk han er at ligne ved en viis Mand

8de Søndag efter Trinitatis 1846

men hvem der hører mine Ord og gjør ikke efter dem, han er en Daare, som bygger paa Sand, han vil altsaa ikke blot kaldes Herre af sine Disipler, men agtes, æres og lydes som Herre, som han og selv siger: hvi kalder I mig Herre og gjør dog ikke hvad jeg siger.

De falske Propheter, som vil indbilde Folk at Nogen kan komme til Faderen uden ved og med Sønnen, som er Livet og Lyset, Veien og Sandheden, Herren til Gud-Faders Ære, om hvem det er Faderens Villie at hvo som troer paa ham skal have det evige Liv, de røbe da strax sig selv for Herrens Disipler, thi hvor skuffende deres Faareklæder end kan være for andre, saa er de det dog ikke for den Herres Jesu Disipler, som klarlig see, de er ikke af hans Faar, som høre hans Røst og følge ham.

De falske Propheter i Faareklæder, som Herren advarer imod, det er da dem, som synes at være Herren Jesus Christus inderlig hengivne, bære altid hans Navn paa Tungen og kalde ham Herre, Herre, ja synes saa ømme over hans Ære, at de derfor ikke kan taale, der skal kræves mere end hans Navn til Indgang i Himmeriges Rige.

Men dømmes vi os ikke selv ved at sige dette? Høre vi ikke netop selv til dem, der

8de Søndag efter Trinitatis 1846

vidne at *Jesu* Navn er det eneste under Himmelen, hvori der findes Frelse, og at hver den som paakalder Herrens Navn, skal blive salig, og er ikke det netop, hvad vi selv indrømmer er Kiendetegnet paa de falske Propheter i Faareklæder? Saa siger Verden, men er *Jesus Christus* virkelig den Herre, vi tjene, og i hvis Navn vi baade forkynde og forvente Himmeriges Rige, da lade vi os ikke kyse af Verden, eller drive fra Sandheden,

om vi end har Skinnen imod os, men svare rolig: vi forkynder Jesus Christus som Herren til Gud-Faders Ære, som den eneste Midler mellem Gud og Mennesket, og vi udraabe hans Navn *Jesus* for, ligesom det betyder en Frelser, at have den frelsende Kraft i sig for alle dem, som af Hjertet troe derpaa, det gjør vi, thi saaledes har vi annammet Evangeliet af Herren selv og hans Apostler, saa med dem vil vi staae eller falde; men skulde vi nogentid have sagt eller stiltiende indrømmet, at det var Nok at bære Jesu Navn paa Tungen og sige Herre! Herre! uden af Hjertet at troe paa ham og gjøre hvad han siger, da vilde vi skynde os at dømme os selv, for ikke at fordømmes med Verden, for ikke at have mindste Deel med de falske Propheter i Faareklæder, som have Christendoms Skin men fornægte dens Kraft, ja, fornægte den Hellig-Aand, som i Jesu Navn helliggjøre alle dem, der i Sandhed troe paa det store Navn, der skal prises af de Gienløste og af alle Guds Engle

8de Søndag efter Trinitatis 1846

evindeligt.

Men har vi aldrig enten fint eller grovt prist dem salige, som raabe Herre, Herre, uden at gjøre hvad Herren siger til dem, har vi altid vidnet, at Hjertets Tro maa svare til Mundens Bekiendelse, naar vi skal være Andet end Hyklere og Øientjenere, og at alle sande Troende gienfødes, renses og helliggjøres i den Herres Jesu Navn af Hans Himmelske Faders Aand, saa Loven faaer sin Ret i dem, der ikke vandre efter Kiødet men efter Aanden, har vi denne Bevidsthed, da gientage vi frimodigt Herrens Advarsel: vogter eder for de falske Propheter, som komme til eder i Faareklæder, men indvortes ere glubende Ulve, dem som vil indbilde eder det er Nok at sige til Jesus Christus: Herre Herre! for at indkomme i Himmeriges Rige! Det gjør vi uden mindste Frygt for at Herrens sande Disipler skal regne os til disse falske Propheter, fordi vi ikke vil vide af Andet til Salighed end den korsfæstede Herre Jesus Christus. Det gjør vi, fordi vi er visse paa at Sandhedens Aand, Faderens og Sønnens Aand vidner med os og for os, hos alle Sandhedens Børn, og at de, som følge os, skal finde hos Jesus Christus Alt

hvad vi har sagt: Viisdom, Retfærdighed, Helliggjørelse og Udløsning, ja, finde, at alle Guds Forjættelser er Ja og Amen i ham, Gud til Ære og Lov!

Ja m. V. naar vi trolig forkynde Christi Evangelium, som vi annammede det af Herren i de tre Troens Artikler, og vidne, at de som hjertelig troe og tilegne sig Alt hvad vi deri bekiende om Gud Fader, Hans Eenbaarne Søn Vorherre Jesus Christus og den Helligaand, de faae, saavist som Gud lever, Syndernes Forladelse, Kiødets Opstandelse og det evige Liv, da veed vi, vi høre ikke til de falske Propheter, Herren advarer imod men til de Sendebud, han siger til: hvo eder annammer, annammer mig, ligesom de, der modtager mig, modtager min Himmelske Fader og gjør Hans Villie Amen! i Vorherres Jesu Navn. Amen!